

Polyanthea Sacra

Ex Universæ Sacræ Scripturæ Utriusque Testamenti Figuris, Symbolis, Testimoniis, Nec Non E Selectis Patrum, Aliorumque Authorum, Sententiis, eruditis Interpretationibus, Similitudinibus, rarisque Historiis collecta, Et Copiosis, Exquisitisque Materiis Moralibus De Virtutibus Et Vitiis Pro ...

Spanner, Andreas

Augustae Vindelicorum, 1702

Motiva ex Veteri. Exempla. Ex Patribus, & aliis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-79340](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-79340)

TITULUS VII. G R A T I Æ DEO AGENDÆ IN ADVERSIS.

Motiva Ex Veteri.

Cunctorum, qua dederis mihi, decimas offeram tibi. Gen. 28. 22. Non aliquorum solum decimas obtulit Jacob; aliquorum verò non; sed omnium, nihil excepit: sic ex adversis, & prosperis, primitias gratitudinis offeramus. Gen. 14. 20. *dedit ei decimas ex omnibus.* Pinna in Eccl. Eth. 158.

Gratias agentes semper pro omnibus. Ephel. 5. 20. Christianorum propriè virtus est, etiam in his, quæ adversa putant, referre gratias Creatori. Nam in beneficijs Dei, quæ nobis accedunt, gratulari; hoc & gentilis facit, & Judæus. Sed, juxta Apostolum, hæc virtus est maxima, ut in ipsis periculis, atque miserijs, Deo gratiæ referantur; & semper dicamus: benedictus DEUS! Minora me scio sustinere, quàm mereor: hæc ad mea peccata parva sunt. Nihil mihi dignum redditur. S. Hier. hic.

In omnibus gratias agite. 1. Thess. 5. 18. Tam in morbo, quàm sanitate; tam in inopia, quàm copiâ; tam in consolatione, quàm desolatione; tam in tentatione, quàm pace; tam in humiliatione quàm exaltatione: quia non minus, imò sæpe majus donum, & beneficium Dei, est morbus, inopia &c. Cornel. hic.

Exempla.

Non est contristatus contra Deum, quod plaga cæcitatis evenerit ei; sed immobilis in DEI timore permansit, agens gratias Deo omnibus diebus vitæ suæ. Tob. 2. 13. 14.

Bonum mihi, quia humiliasti me. Ps. 118. 71. Non de felicitate humana gratias agit, sed de afflictione salutari: meminit enim, piam distractionem esse, quæ corripit. Intelligebat quippe, bonitatem illam debere dici, unde proficitur; non unde inani exultatione gaudeatur. Sic facit & Medicus bonitatem, cum secatur vulnera; sic pater cum filium cædit. Cassiodorus hic.

Accepit Iesus panem, & benedixit, ac fregit. Matth. 26. 26. Divisâ in Apostolos Eucharistiâ, obversatur Christo ob oculos tota crucis injuria; quam libenter suscipiens *gratias egit*: v. 27. ut ostendat; se non ingratis fractionem sui corporis, id est, occisionem suscipere, ait Theophylactus. Velloso in Judith. 7.

Beatissima V. Maria, nè unquam cessaret

Deum laudare, semper in ore habuisse fertur, teste S. Bonavent. vitæ Christi c. 33. *Deo gratias.* S. Cyprianus, teste Baroniô ad Ann. 261. acceptâ mortis sententiâ solum dixit: Deo gratias; & caput securi subdidit. S. Bonifacius mirabiliter conversus, inter sævissima tormenta sæpe repetit, Deo gratias! S. Surius in vitâ. B. Servulus, teste S. Gregorio l. 4. Dial. c. 14. à prima ætate ad finem vitæ multis annis paralyti in lecto detentus, hunc hymnû sibi assidue dolores temperabat? Deo gratias! Idem egit S. Clara per 28. annos morbo intabescens.

S. Elisabetha defuncto conjugè Ludovico Thuringiæ Principe, cognatis Provinciam occupantibus, cum liberis ejecta, inops, vaga, exul, ærumnis omnibus pressa; ab ijs etiam, in quos olim benefica, deserta, & contempta; cœnobium Fratrum Minorum adiit, & hymnum Ambrosianum decantari rogavit. In vitâ 29. Novemb.

Henricus VI. Angliæ Rex, ab Eduardo æmulo suo regnò privatus, & in vincula conjectus, occiso insuper filio, gratias Deo egit; quod hoc sibi in vitâ purgatorium dedisset, quò peccata expiaret. Polydorus l. 24.

Ex Patribus, & alijs.

Non magnum, si tunc Domino gratias agas, quando in prosperis, & secundis, es. Sed si tunc adhæreas CHRISTO, quando te persecutor exagitat, quando aliqua procella perturbat. Amisisti filium? in illo dolore, in illa destitutione, memento Domini Dei tui: nè, quasi non exauditus, ingratus sis, & in tua prævariceris ærumna &c. S. Ambr. in Ps. 118. l. 7. Memor fui nocte.

Cum omnium mandata virtutum perficeret; unum ei deerat; ut etiam flagellatus gratias agere Deo sciret. Notum erat, quod servire Deo inter dona noverat. Sed dignum fuit, ut distractio severitatis inquireret: utrum devotus Deo, & inter flagella permaneret. S. Gregor. Mor. Præfat. in Job. c. 3.

In bonis quidem gratias agens reddidisti debitum; in malis autem Deum constituisti debitorem. S. Chrysost. in Ps. 9.

Nihil hac linguâ sanctius, quæ in adversis Deo gratias agit. Certè non inferior est lingua Martyrum; utraq; pariter coronatur. Nam & adversus istam instat licetor, Deum per maledicentiam negare cogens; instat diabolus, argutis cogitationum quæstionibus lacerans, & animi angustijs obtenebrans. S. Chrysost. hom. 8. in c. 3. Coloss.

Unum

Unum tantum à nobis quaritur: ut in omnibus gratias agamus Deo; & omnia habebimus abundanter. Ut puta: perdidisti auri libras decem millia; age gratias Deo confestim, & centum millia acquisivisti, per vocem illam, &

gratiarum actionem. Idem hom. 20. in ep. ad Hebr. c. 10.

Plus valet in aerumnis, & doloribus, unum Deo gratias, quam sex millia in rebus prosperis. Joan. Avila.

TITULUS VIII. GULA.

§. I.

Symbola

Comedit, & bibit, & abiit, parvi pendens, quod primogenita vendidisset. Gen. 25. 34. Sic gulosi pro gula vendunt prœmia aeterna. Thren. 1. 11. dederunt pretiosa quæq; pro cibo. Sanct. Bonaventura dicit. sal. cap. 8. de gula.

Oppianus ait: piscem illum Tob. 6. 2. adeo voracem esse; ut ciborum copiâ nimium distento ventre disrumpatur, & emoriatur: quò tristi exitu homines à luxu, crapulâque deterret. Corn. in Tob. hic.

Princeps cocorum destruxit muros Jerusalem. Jer. 52. 12. Quid enim per muros Jerusalem Scriptura exprimit, nisi virtutes animæ, quæ ad pacis visionem tendit? aut quis cocorum princeps, nisi venter accipitur, cui diligentissimâ à coquentibus curâ servitur? S. Greg. Moral. 1. 30. cap. 13.

Illa corda lebetes sunt, in quibus edacitas regnat & per cupiditatis æstum excoquantur edulia. B. Petrus Dam. de dignit. Sacerd. cap. 3.

Gula comparatur porco: diabolus autem nutrit, & impingat, porcos suos, scilicet gulosos; ut postea ad fumum inferni ponat, eos in æternum devoret, & pascatur. Unde dicitur Matth. 8. 31. *Si jecis nos hinc, mitte nos in greges porcorum*, id est, gulosos. S. Bonav. dicit. sal. c. 8. de gula.

Ligna, quæ in plenilunio cœduntur, vel plantantur; quia tunc humor in corporibus abundat, corrumpuntur, & generant vermes, à quibus corroduntur, & corrumpuntur. Humor talis est repletio carnis vitiorum vermes gignens. Geminiani l. 5. Similit. c. 58.

Æsculus marinus cor habet in ventriculo. Ælian. l. 5. de animalib. c. 22.

Acephalus stella ante stellam errantem enumeratur. Et videtur, capite in pectus compresso, significare helluones: quia in his ratio non in capite, sed ventre. Sanct. Hieronymus super Matth. cor habet in ventre gulosus &c.

§. II.

Motiva vincendi.

In pinguedine terra - erit benedictio tua. Gen. 27. 39. 40. Bonus pater, cum duos haberet filios, unum intemperantem, sobrium

alterum; quò utrique confuleret, intemperanti præfecit sobrium, & insipientem prudenti statuit obedire: quia insipiens non potest voluntarius virtutis esse discipulus &c. S. Ambr. l. 2. de Jacob. c. 3.

Vincenti dabo manna absconditum. Apoc. 2. 17. In reprehensione Episcopi duo Nicolaitarum mala tetigit Dominus: edere, & fornicari. Et utrumque *vincenti* promittitur in præmium *manna absconditum* Eucharistiæ, juxta Rupert. Bed. Albert. M. Nam *vincenti* gulæ concupiscentiam datur refectio spiritalis Eucharistiæ; in qua sunt omnes spirituales delicie, & suavitates. Sylveira hic.

Deum ventrem vis habere pro Christo. Servis libidini, & gloriariis in carne, & confusione tuâ; & quasi pinguis hostia in mortem propriam saginatis? S. Hier. ep. 48. ad Sabitanum Diaconum.

Mentis stabilitatem crassus venter expellit. contraria enim contrariis adversantur. S. Gregor. Naz. adversus mulieres ambit.

Oneratus venter ad vitia cor disponit, premit mentem; nè supernam valeat sentire pietatem. S. Chrysost. f. 2.

Sicut impossibile est, ut gravata nimis caribus volucres in cœlum evolent; ita &, qui carnem suam nutrit, & fovet, illuc ascendere non poterit. Joan. Climacus gradu 26.

§. III.

Gula morborum origo.

Noli avidus esse in omni epulatione; & non te effundas super omnem esam: in multis enim escis erit infirmitas. Eccl. 37. 32. 33. *Qui autem abstinentes est, adjiciet vitam.* v. 34.

In his jacebat multitudo magna languentium. Joan. 5. 3. Omnes morbi hic reperiuntur; nullus locus morbis aptior in toto mundo. Piscina hæc vocatur *Beithsaida*, id est, *domus panis*, juxta Salmeronem, *domus venationis piscationis*, *domus peditum*. Ubi varietas est, & copia, ciborum; ibi, languentium copia, ibi nolosocium. Alvarez in Gen. 40. v. 1.

Antiphanes Delius Medicus vel unam hanc dixit esse morborum causam, ciborum varietatem. Clemens Alex. Pædag. 1. 2. c. 1.

Spumante ventre, assistentibus doloribus, stomacho cruciato, pede podagrò, spondet temperantiam de futuris, laudat moderantium vitam, extollit solitarie quiescentes, à quibus ventris